

PERIÓDICH POLITICH VERMELL

■ SALUT PÚBLICA ■ INTERESSOS POPULARS ■ ARTS Y LLETRAS ■

Redacció y Administració: carrer de Ronda de la Universitat, número 4, Barcelona

— VENTA: 15 exemplars, 1 peseta; Un número, 1 quartet. — Surt a llum los divendres ab tota regularitat. — SUSCRIPCIO: Kapsara, 8 rals trimestre; Extranger, 16. —

¿QUI ES ELLA?

Lo qui fou rey de Baviera, en Lluís II, que fa pocs dies se suicidava carregat d'inglesos y tocat del bolet y junt ab ell olegava al metic que li vigilava la celsa, té una gloria póstuma que ja m'hi jugo una grossa de cetros y mitja dotzena de mà-de-morters que ell es l'únic exemplar de sa classe que ha pogut deixar tal rastre.

De la autopsia practicada en son cadavre resulta, segons opinió facultativa, que l'enyoret Lluís Segon ha mort verje.

Y com tingué fi tan tràgich, resulta que l'tal rey es verje y mártir, que constituheix lo primer exemplar conegut de sa classe després de més de trenta anys d'escr al mon.

Y com á rarsa sens dubte, á n' en Lluís II se li ha donat, després de mort, lo sobrenom de rey verje.

Pero no es aixó lo més graciós del cas que nos ocupa, sino lo cóm, quan y de quina manera fou que una testa coronada y mascle pogués conquerir pera son nom la trilogia boig, verje y mártir.

Aném á fer historia.

Estaba en Lluís de Baviera en la edad del Me gustan todas, quan, a pesar d'esser heréu d'un trono, va enamorarse com un qualsevol d'una prímpessa del seu país, maca com un pom de flors, jove com un gosset d'aygues y vaporosa com las patillas d'en Rius y Tauler.

Tan va enamorarse lo rey al badoch, que resolgué partir ab ella la gloria de rebenar á son poble á copia de ferio felis, y s'ajustá l'contracte de feria sa muller.

Un rey es sempre un bon partit per una dona que no sab guanyarse res y té de gastar molt, y la ignocentona prímpessa de Baviera accepta en Lluís per futur marit.

Y ja tenim als dos esquitos de rey estimant-se mes que Abelardo y la Esbarginó que en Pau y la Eloisa, Laura y Manrique, Leonor y el Petrarca, en Fornells y la Amalia, etc., etc. Lo cert es que l'xava cada dia anava á veure á la xavala, y que volia més estar prop de ella que en Rius y Tauler de la arcaldia de Barcelona.

Y aixis se passá algun temps en preparació d'una próxima lluna de mel, en que tot era amor y banys d'assiento.

Aném á la segona part.

Com de costum, un dematí va l'nuvi á veure á sa estimada, y creyent que la franquesa ja

li permet tirar al dret, entra sens fer donar avis en lo quarto reservat ahont la nena solia esperar-lo, y no la troba. Algo contrariat deixa demunt lo tocador un ram de flors que li portava, y á pocs á guavar per una finestra pera veure si ha anat al jardí á collir flors per som reyal promés.

Y de sobte repara un grupo que li va fer molt més poca gracia que las visitas del juijat per nostra redacció; n'estich segur.

La seva promesa estava obrassada ab un ministre de la religió.

Lo reyal promés se posá las mans al front, y se trobá ab la qüestió molt abultada; pero dubtant de que un ministre de Deu pogués ferli cap tort, y menos sa angelical promesa, cregué que tal volta la confessava, y, posantse més tranquil, espera.

Pochs moments després entravan en la cambra la prímpessa y l'capella, y l'rey s'amagava sturdid darrera unas cortinas.

—¡Ah! va dir la promesa al veure l'ram de flors demunt de son tocador; sembla que l'meu promés ha estat aquí.

Engunia en tots.

La noya guayta fora la cambra, y no veyant á ningú, diu ab gran expansió:

—¡Gracias á Deu que l'simple de mon promés se n'ha tornat desseguida!

Y mentres lo rey esbufegava de rabia devant de tan carinyosa alusió, digué la reyal promesa dirigintse al capella:

—Deixam olvidar en tos brassos y en tos llavis lo fàstich que m'fa aquest rey ab qui tinch de casarme.

Y rebregantse d'un modo que no donava lloch á dubtes, se sentiren al moment los clics de mes de mitja grossa de peony, lets ab tot l'atropell mistich de que es capés un reverent que no hagi tocat d'asta de quinze dies.

Llavors lo rey se cagá en son cetro, y sortint de son amagatell, se dirigi bramant de rabia contra la parella que ja li fregia abans de hora.

L'esglay fou general; tractantse d'un rey, no podia ser menos.

Lo sacerdot escorregué l'bulto cordante ben depressa l's pantalons, y la dama's demaya per no saber qué fer que pogués anarli millor.

Lo rey s'embravá dihentli paraulas fines equivalentes á bandarra, porca, vaca, indecenta, cotina y otras realitats per l'estil, y se n'aná malehinta y jurant que may més cap dona li fregiria, per lo qual se decidí á renunciar al matrimoni y al amor.

Poch després lo cervell li aná fent figa, fins

á anar á parar á la fi que ja saben nostres llegidors.

Moraleja. Quin consol ha pogut donar la religió al rey Lluís de Baviera? Quin paper han desempenyat los ministros de Deu en sa bojeria y desgracia?

Meditem, y escarmentem en cap age pera salvar los nostres de las caricias de certs religiosos, sempiterns cirineus d'algunes de las cargas matrimoniales.

LA VERITAT Y LA ABDUCACIÓ

Desgraciadament si alguna cosa coneix l'home en si mateix, es justament lo que tendria de ignorar, de la mateixa manera que si alguna cosa ignora es precisament lo que més tendria de saber. Y es que l'home estima ab entrançable carinyo la passió que més lo domina, porque aquesta s'adora ab una los cotres més propis pera enganyarlo, realitzantse d'aquest modo una vegada més la gran sentencia de Bossuet, de que la veritat s'amaga en unas profunditats ahont apenas pot descobri-la l'anima.

Lo conserment, lo podém adquirir per nosaltres mateixos y per las personas que nos rodejan. L'obtidrem per nosaltres mateixos consultantnos diarament y fent un examen de nostra conciencia; pero, aixis com desgraciadament no som eficients á buscar la veritat en nostra propia conciencia, nos agrada molt menos encara rebre-la quan nos la mostran les demés.

Y va de anticista.
Se conta, que treballant un dia lo cèlebre escultor Le-Bernis en son taller, vegí entrar á la famosa Cristina, reina de Suecia, tan recombrada per sa hermosura com per son amor á las lletres y á las arts. Cristina no l'acabava de admirar una magnífica estatu de mármol blanc que representava á La Veritat y un cardenal que l'acompanyava, digué:—¡Ah! Ah! sigs Deu! ja es possible que V. M. fessi tant cas de la veritat que no sempre es agradable á las personas, y menos á las de vostra categoria.—Aixis ho crech, replicá Cristina volent contestar ab més simplicitat encara; pero no totas las veritats son de mármol.
Lo dit per lo cardenal á la reina de Suecia pot aplicarse ab més ó menos exactitut á tots los homes; no estimen la veritat!

Tant va dir que l'mon consistia en corrompre y deixar-se corrompre; lo que aplicat á nostros cas podria traduirse per enganyar y deixar-se enganyar; porque no satisfic l'home ab enganyarse á si mateix, vol també ser enganyat; ab la única condició de que se l'aduli.

Un autor modern ha dit sobre aixó: «Casi may nos desplau tant un compliment grosser com una veritat delicada. Per molt be que s' diga de nosaltres no nos sorprendem, mentres que si se nos fa notar algun defecte propi, per insignificant que siga, nos sorprendem extraordinariament. Se vol coneguer nostre amicitat y nostra favor? Basta que s' aduli y balagui nostre amor propi ab prou destresa pera que creyem en la sinceritat dels elogis. Vol, pel contrari, alguna persona provarnos nos poch talent y referlar nostre carinyo? Que intenci dirnos una veritat profunna, encare que sigui ab les més grans consideracions, y ho haurá obtingut.»

11

Lo cor de l'home, á mes de abim insondable, es una

contradicció permanent. A voltes confesses bonament defectes que no tenim, mentre que no podem resignar-nos a admetre ni que se'ma dia referent a algun vicí que les fórmis, i en tot cas [lo que generalment no succeeix], de que nosaltres ho confessem, la sorpresa de que se'ns quedés recomplacis a la sinceritat de que està faldada la confessió, signant aquesta casala los dits en que l'home desista que se'l contradigui. Y, fonsa digna de censura, a la par que nostre amor propi no el coga fins al punt de no permetre que se'ns tirin en cara los defectes propis per grans que vagen, sentim verdader interès en descobrir i enlanyar los defectes dels altres, resultant de aquí la colossal contradicció de que ningú vol que se li diga la veritat, no obstant de l'interès desitj que tenim de confessar-la a no la altre.

Los fills de Israel, és a dir, los profetas, afegirons coses que les agrada, és a dir, los primitius homes de la terra (segons la Bíblia), desitjaven la adalació.

Nosaltres odiam també això a tots los que ho volien y si no ho donem ni la paraula com los fills d'Israel, no fem predicament ab las compies que de dirho s'espou al contrari, manifestam als deus homes.

La adalació nos coga tant, que nos nos volem fer de nos constar als homes generosos que hi ha parles lo llenguatge de la veritat, honest desmesuradament als aduladors corruptes que volen vendrerse pels parlirolshí mentant sempre.

Aprofitant la ocasió que'm porta la corrent de ma pluma, adafectaré duas paraulas sobre l'ling defecte de la adalació.

En aquest defecte nos aglomeram d'algua falses d'exageras, impuestas a no 'l que 'la dona per un sentiment d' egoisme ó interés personal. Per també direx que se'n comen vengenyos de mentidas, fundat per una part sobre l' interés, y per l'altra sobre l'orgull.

Anteriorment se'ns diu que l'mon consisteix en enganyar y deixarse enganyar.

La adalació nos d'agosta necessitat de l'engany que sent l'home, y per això l'adulació es més ó menos culpable, baixa, equívoca, segons los motifs, objectes y circunstancias que la originan.

En antigü fillopo, Teofrasto, nos parla del adulador de la següent manera: «Si per acá un home d'agueta cultra vos acompaña a n' algun punt, vos diu desseguida: «Veuja com t'obim nos la mirada en vos! En això la cultra no hi ha altre home a qui això succeberhas, no s'ha parlat de vos, no s'ha dit una sola indria aque la vostra, y vos veureu altres mol coses d'agüeta naturalosa. Si volü contar alguna cosa, imposa silenci a tots los presents, anelas vostre persona y discursus, de manera que 'l pugueu sentir, y tan promp haureu acabat de parlar, en lo primer en aplaudir, hi se en escupe un acódi sense gracia, se'ns riu a pallada solta, compra sogueta y frustra per la vostra illa, se curda de destrubuliroshí en preséncia vostra y la petencia, y la aceriencia nos al excés. Si donchs algun convit es ell lo priuar dels convidats en elogiar vostre vici. Vos escullit los millors homes. Vos progreus si tenui feu a calor, portant la adalació fins al extremitat de lo primer vici q'ovem ell mateix, y si lo segon, venetinos ó orxarvos. No content ab aquestas demostracions públicas d' interés y viciat, vos parla poch a poch inclinantse a vostra orella, y no dirigent la paraula a ningú més, sense tenir la mirada fixa en vos.

Veuu aquí l retrato que l'fillopo Teofrasto fa del home adulador.

L'home prudent fug de la adalació que sols admotem los debits y miserables, y no cepta alogis que ni tan això se pren lo treball de merced, si be accepta la veritat ab gratitut, sia 'l que es vulla la persona que li diga, encare que provenga de losis enemichs, molli contentant de que se'li diu dita penetració, sea'n també sus recomensacions molt instructives, com més d'importancia.

Joaquin Ayne Raxell.

DESDE MALGRAT

Desde l' Cim d' un toró beut per l'ona, dirigint ma mirada sobre a'ra fins a veure de lluny na Barcelona, sap al cert de molts jorns ben llarga estona es ma deira, mon somni, mon treball.

Quan dirvo al gegant que l' mar esquitxa sempre ferm, al atella mont Montjuich, int mon cor semb a que s' omplia de ditax; pero sí, per dógracia, la catixa me l'aborra, bon cert, passu un fatich.

Es molt trist (per mi al menas) quan la vista dirigint ab afany envaya cinat veig la horra, seguint la nova plata, excomense per l' mar, per cosa trixa sembla que 'l'expressament tot m' hi ha tapat.

Llavors si que l' dextero que aquí'm fliga se transforma en proari malehit y 'l temps passa pesat... y la nit triga: sols espero ab anheli que al lit castig per comense llibre una cop dormit.

Llavors d'ona de ma ment s' erremolinan pensaments a pilota: veig recordant jorns passats que m' halagan y amobinan int a un temps: llavors que 'l exp me minan; temps ditaxons que más més tornasen.

Patria feta que al sols menció mereixen la ment m' omplian; recorta contínuament d' historietas que jut' no revesteixen gens al poch d' importancia, m' aburreixen y 'n fan viciat frenetich, francament.

Allí de freccions de la bellosa, l' a na al café d' Espanya a jugá al cert; la Rambla de las flors que es tan hermosa; la Gran-Via tan ample y espayosa; los tranviats; la gran multitud de gent;

Novetats, Circo Ecuator, Bon Retiro, Tivoli, La Cañal, l' Espanyol y altres platas que 'n callo... tots me la miro ab la imaginació sempre y sospiro pensatiu... qui'm vejeu... semblo un muasal.

L' Odeon, lo Turin y l' Alaggio, lo Liceo, Roma, l' Prinsipi, lo Ricó (abont ensax cada dia), los Escars, a con T'óna (pur ho diria) lo Mod y la Fonda Nacional.

Jovellanos, l' Otisino, la Palmera, la Canuda, l' Iberich y otros cas, la cascada del Parc, la Papajera, la Riera d' en Maila y Buillera.

Y, per fi, lo corer d' en Tenno Claus, l' embut del monument que a Colón alian del Passag las palmas de Colón, los carros de la guerra que treballan y altres coses que a la ciutat reallan...

Me sembla que les giro tal com son.

Si aquest Riou y Tenno las grans patillas, las cabals de crement de la Vostrodona, samiderat, puó y alientatiles, són cosas sí vobis breves, sencilles, pero que'm fan pensar en Barcelona.

Per això quan contemplo des la plaza de Malgrat lo vapor que a jostat va, trovo tract, volitant aqueu paraule y alogat a la obra: «Malgrat!»

si a la Maza... jo'm' Jich... ¿quedeu torná!

PERET DEL CARAL.

Això dels tractats de comers comensa a donar mala espina al govern.

Además de la agitació que s' produheix a Catalunya entre las classes industrials, ara per Valencia la qüestió del arros amensax convertirse en romesco ó en anafayna que puga ser de mal pahir per algú.

A Madrid per això sembla que se'n riuhen dels crits y gemechs de las provincias, pero ells que vagin fent.

Tant ha anat lo cantí a la font, que ja veurán com no tardarà gayre a trencarse.

Cartagena es la ciutat dels sustos.

Frescos encara ls últims sucesos y alarmas que tantas angustias proporcionaren als monarquichs, quan acaba de succedir un'altra desgracia que produhí una bone alarma y que feu creure en los primers moments que s' tractava d' un altre cop revolucionari.

L' esclat casual d' una bomba, que comunicó lo foeh a altres projectiles buyts, fou lo motiu de la última alarma, que s' produhí la setmana passada, acompañada de desgracia lamentable, puig que moriren tres personas y 'n quedaren una veintena de feridas de quals resultas.

Entre alarmas falsas y fundadas no sembla sino que Cartagena estiga destinada a ser lo catxero de la calaverada de Sagunto.

Allá veurém.

La qüestió d'ordre públich torna a remenarse deixetada ab unas noticies de proxims tras-torns per antics bandes d' Espanya.

Per suposat, que 'l govern té 'l fil de la trama, y no s' veurá sorpres com quan lo de Badajoz, La Seu, etc.

Ja no crech que 'l govern tinga 'l fil d' aquets rumors, sino que crech que té tot lo capdell y la troca y la madeixa, y capella ó embolica segons li sembla ó li dona gust.

Hem adelantat tant en aquest punt, que aviat los tals rumors d' alteració d' ordre públich podrán apareix en la Gaceta y reproduhirse en tots los Butlletins oficials de las provincias ab molts dias d' anticipació, com las subastas de las fincas que's embargan als contribuyents.

Lo pelut del cas no més será quan aixó vinga sense anunci previs oficials.

Com Badajoz, per exemple.

Se diu que en Sagasta no s' mourá de Madrid aquest istiu.

Se recorda massa de que l' istiu del 83, estant-se ben repantigat a Ayguas Bonas, van donarli lo mal trago de la sublevació de Badajoz, y ara no está per brochs a fi de que no torni a beure a gallet.

Lo bon home deu també recordarse del 68, en que, mentres la cort veranejava, ell y 'ls demés revolucionaris li van amagar l' ou, y ¡vaja! que aquest any no está per banys.

Deu creure tal volta que, si s' despulla, no li darian temps de tornar-se a vestir.

Y encara que a peu aixut, pensanti no més ja s' troba ab l' aygus a coll.

Los canovistas han cridat en tots los tons contra 'l tractat de comers ab Inglaterra, y se'n han declarat enemichs acerrims, para salvar la industria nacional, segons deyan.

Donchs si 'ls canovistas haguessen volgut, en lo Senat no hauria may sigut lley lo tal tractat de comers.

No tenian de fer més que abstenirse de votar y no s' haurien reunits los vots reglamentaris pera votar lley.

Pero lo mónstruo no ha permés tal cosa, y fent votar en contra als seus, ha sigut aprobat lo que, segons ell, es la ruina de la industria del país.

¿Pot donarse millor mostra de la farsa política y de la societat de socorros mútuos Cánova-Sagasta?

Tot ho fan en be del país, y 'l país no 'n reb més que cops de lo que ells fan.

Se accentúan en la coalició republicana las corrents en favor dels medix de fonsa pera portar la República.

Es natural, y pensar altre cosa es fer lo posibilista.

Com si diguessem, lo tonto.

Un nou periódich defensor de la classe treballadora acaba de veure la llum pública.

Porta per titol El Grito del Pueblo y surt en lo vehí poble de Sant Martí de Provencals.

Endavant, y ben vingut sigs.

¡Ah! y molt cuydadod d' ensopagar ab los trena-cacolls de la premsa anomenats fiscals.

També habém rebut la visita d' un nou apreciat colega de Madrid que porta per titol La Revolución.

¡Ojo al Cristo, company, que s' diu fiscal!

Gustosos acetiém aquestos cambios.

Lo día 2 del proxím Agost tindrà lloch a Sant Feliu de Guixols lo repartiment dels premis del Certamen literari que debia ferse l' any passat en aquella vila, y qual acte encara no habia pogut verificarse.

Aixís ho advertex un cartell que habém rebut del Centro Recreatiu de dita població, organissador del ditat Certamen.

Hi ha qui s' queixa de que 'l govern no té clemencia per 'ls criminals periodistas.

Donchs aquestos quexadors de vici no tenen cap rahó, puig que si tractantse de criminals es igual que tractantse de periodistas, si vor es per aquestos lo fer favors per aquells; ¿ja que sí?

Donchs raciocinant d' aquesta manera, los que escribim tenim d' agrahir actualment molt al govern, tant per l' indult que acabar d' aplicar als criminals, colegas nostros, com per una rebaixa de condemna donada a un altre company... de reitax endintre.

Se tracta d' un flavo que habia comés la friolera de quaranta nos delictes de falsificació de documents públichs, per qual meritosis actes los tribunals li havian endostat quaranta anys de grillet, que 'a tenia per gratar bon rato.

Pero 'l govern, sempre magnánim ab tals periodistas (es fácil que las falsificacions las fes periódicament), ha rebaixat las citadas condemnes a sis anys de destero.

¿Oh poder de la justicia en mans del govern! Y veurém que mentres a un periodista se 'l condemna a vuyt, deu ó dotze anys de presi per atachs més ó menos elasticos a certas institucions destinadas a desaparereix més ó menos aviat, a un aproñat falsificador no se li imposa més que 'l destero, ab lo qual podrá gozar lliurement del fruyt de sus falsificacions mentres 'l altre continúa mártir de generosos ideals.

Sóns está la justicia, a fe de Deu!

Senyor fiscal, comsi que aixó no ho dibém per 'ls tribunals, sino per 'l govern, en crítica de alguns de sos acts. ¡No estém per més denunciats, que cregui que 'ns donan tan de gust com sí 'ns gratessin la panxa ab una estora!

Atenció. Diu un periódich de Nova-York: «A presi.—L' ex-regidor del Ayuntamiento

d' aquesta ciutat Enrich Jaehne, ahir al dematí va entrar en lo presiri de Sing-Sing, pera cumplir la condemna de nou anys y deu mesos de pena que se li han imposat per haver venut en vint mil duros son vot pera la concessió del tranvia de Broadway.

«Al entrar a presiri, Jaehne fou banyat, rapat y afeitat; cambià son trajo elegant per sa roba tosca y ratllada del presidiari, son nom per un número, y entrà a desempenyar son nou ofici, que serà, per ara, lo d' emmidonar camisas pera plentar.»

«Volent ara mos llegidors que fassi comparacions ab Espanya?»

«Es inútil. Aplicat aixó rigorosament a Espanya, tindriam més sants que empleats.»

Y cada empleat que aniria lliure fora un miracle.

EP

A propòsit de que la República francesa se espanti 'ls borinots ab pretensió de rey que la voltan, escriu *La Epoca*, periòdich de Madrid més monàrquich que la dida del rey y més formal y seriò que un guardadoras del mateix palau reyal:

«La República francesa no tiene príncipes, y sin embargo, plebiscitado de París el día en que deje de ser el punto de cita de todos los príncipes del mundo que van a la capital de Francia a derrochar en ella inmensos capitales en la perpetua orgía de los superfluo.»

A confessió de part relevació de probas Ja ho saben los pobles.

Segons un periòdich monàrquicíssim, los príncipes no son més que uns homes que viuen en *perpetua orgía*, y que van a derrochar inmensos capitals que han tingut d' apilar arrastradament los pobles a costa de sa miseria.

Tothom té una hora tosta, pero certs monàrquichs ja hi van tenint tot lo dia.

EP

S' ha publicat lo cartell d' un nou Certàmen literari convocat per la societat *Alianza del Poble Nou*, que tindrà lloch lo dia 13 del pròxim Setembre.

Una anomalia en tal festa habèm notat: que alguns dels premis se reservan per fills y habitants del poble abont se fa 'l Certàmen.

«Es un privilegi senyalament tonto y sobradament inoportú en las nobles llytas de las letras, en las que no pot per menos de resultar ridicul lo constituir apitau pera desarrollar temas d' interès general la circumstancia d' haver nascut y estar domiciliat en tal ó qual poble.»

EP

«Qué dimontri passa a Canyellas? No 'ns han escrit d' aquell poble dihentnos que l' arcalde ha fet un repartó municipal que se 'l coneix ab lo nom de *L. Fotit*. Y qué dimontri passa ab certas multas d' un dubtós Bando de la primera autoritat d' aquell poble?»

Ab aquest embolic sembla que hi van compresas unas 150 cassas que tenen de ser embargadas per consecuencia del ditats *Fotit*.

Senyor arcalde no fassi gatadas. Miris que 'l nom de son original impost li pot rebotar en mala part.

DIFFERENCIA

Un amic caixé 'm mirava las monedas que robia, si ell per bonas las tenia bonas eran, no fallava. No trobant may cap embull y admirat de sa desdrea, vaig mostrarli ma promesa porque m' hi des un cop d' oll. Era alta, un pouet rossa, de cara bastant guapa y ell al veurela ben feta va dirme:—Es molt bona moxa. —Bona! vaig dir, faré m' bre, diheimo 'l meu amic ray, ell no s' aquiroca may quan las monedas me mira.— Cum mon cor prompte 'a trasbala desagué m' hi vaig casar y al ser fet... vaig observar que aquella dona era farsa. —Un cop ha mentit la boca, vaig dir al amic, enfadat, y ell digué:—Lo més pinat, ab las donas s' equivoa. Per coneixe a la més bleda de ren serveix la experiencia, no hi ha poca diferència de la dona a la moneda! La moneda pots palparla després pots forla trincar y al fi, canes de mirar, per bona ó falsa pots darla. Pero la dona! Qu' es casti per més que palpa y mira,

ni que tomba, ni que gira, los seus trafoca entendras. T' enganya de tal manera. lo seu obra es tan astut, que quan tu 'l has conegut ja has caygut a la rateta.— Aixó va dirme 'l amic ab tan plena convicció, que comprenent la rebé lo mateix qu' ell dera dich: —Que 's podrà coneixe ab art si las monedas son bonas, pero 'l home a las donas quan las coneixe ja es art.

FERRASSAS

Que 'l rector de la Torre de Barro fassi negoci ab las cadiras de la iglesia, y rifé Sencristos y Mares de Deus, ó de Dozre, y desde la trona demani quartos pera arreglar l' altar de tal sant ó santa y encarregui que no descuydin las caixetas de las animas, tot aixó está moltíssim posat en ordre, y ningú té dret a criticarlo, porque es 'l ofici dels ensotnats.

Pero lo que m' ha fet gracia de tal rector es lo saber que faltanti per la profesó del Corpus un parell de llanuts a portar la canya de encendre fanals del talem estés decidit a habilitar duas femellas pera ferli aquesta feyna, y que gracias a que un parell de tranquils hi anaren pera passar lo rato no recorregué a las donas, per més que 'ls tranquils no digueren be 'l pas en tota la profesó, y estalonaren a dotzenas de vegadas als altres porta bastons, fentlos suar la cansalada.

Aixó sí que ja comença a mereixe capítol apart de las bassanyas rectorescas.

EP

Lo burot negre del Hospitalet del Inlante no vol casar una noya porque diu que té de pagarli vuyt ó deu duros pe 'l be de quan se va morir sa mare.

Tampoch vol casar la mestre d' aquell poble porque vol que vagi a fer certs exercicis piadosos ab ell, passanthi uns quants dies.

Ja está vist.

Aquest manó vol que las noyas passin aprenentaje de novias fentli de nevadas. ¡Ah pillin!

EP

Lo dia 24, 25 y 26 d' aquest mes se fan grans festas a Girona pera solemnizar la inauguració de la llum eléctrica en aquella ciutat.

Pero lo que son las cosas.

Entre las festas hi figura un sermó d' un jesuít y la benedicció de las ofcinas pe 'l bisbe. De modo que allí 's veurá al retrocés estent la cédula als adelantos.

¡Bona xanfanya!

EP

Se 'ns diu que la guardia civil de Girona acompanya moltes vegadas als frares pe 's carers.

Cadescó de son ofici.

Y la benemerita guardant criminals.

EP

Contan que per allà en unas masias de la provincia de Sevilla, *cortijos* que allí 'n diuen, s' ha aparecut una imatge miraculosa a una noya que guarda tocinos.

Si tals miracles fossan veritat, tindriam que convenir en que la Providencia fora molt putinera.

Patatas de raspa, ous de carreter, remats de cabras, guardadoras de tocinos... ¡vaya una miracles més extravagants!

La sort que té la religió, es que ningú 's creu.

EP

De Roma 'ns contan un miracle que ha passat a Madrid, caps de deixar blau al mateix *Ensuma cordas*.

Es lo cas que contan que mentres bstejavan al noyet Aifons XIII, la Mare de Deus d' Atocha va siccicar la mà pera benehir al menut.

Al reproduhir alguns periòdichs de Madrid la estupenda noticia, contan que si va siccicar la mà la imatge, no fou pera benehir al nen, sino pera senyalarli la estació més pròxima del ferro-carril.

Altres diuhen que fou pera amensassar d' una bufà al sagristà.

Res d' aixó crech.

Jo penso que si va moure un bras, també 'n podia moure dos.

Y llavors lo regular hauria sigut que ab Jo un se pegués cop al mití del altre.

Hauria sigut un bon saludo celestial.

Y gratich.

EP

Allà vá un tros d' un sermó fet per lo rector de Montecarlo, que retallo de *El Motín*:

«¿Qué queréis que os diga, si heax los ojos en el abito, que Adán y Eva cometieron el pecado original, y por eso Dios nos castiga con muerte a nuestros padres, a nuestros hermanos, ¡qué! ¡qué os está! y a nuestros hijos (¡¡¡bomba! y sera verdad!»

«Nos manda piaga de langosta, carocha y pulgon. ¡Ah! lo dizeis.»

«Y los trabajos que pasó la Virgen en los nueve meses que llevó a su hijo en el vientre, para que luego la dieran 6.000 años hasta que le hicieron sudar sangre por la cara y sudó al cielo por una escalera y en cada pedaleo había una navaja y se pinchaba los pechos.»

«Creura algué que 's traxca d' algun boig ab mania de capella?»

Donchs no senyors; aquest brétol es un que perdona pecats y ensenya lo cami de la salvació de la ánima.

¡¡Arii!

EP

Llegeixo en un periòdich de Catalunya:

«Un atropello salvatí tuvo lugar en la pasada semana, en esta localidad.»

«En la imposibilidad de dar detalles del suceso, en el cual existió el lenguaje, diremos sólo que la víctima del atropello se, según hemos oído, una niña de siete años, y el presunto autor, que está en la cárcel, un joven de veintiseis años, socio del Circolo Católico y uno de los que más exhibieron la medalla de tal en las últimas manifestaciones religiosas.»

Bona flor per un ramell de misticisme.

ENDEVINALLA

Senx ser persona tinch cor y de persona tinch nom, hi ha gent qu' a la cara 'n du, y 'n menja casi thovom.

AERDARAL

XARADA

La prima d' es musical, dia a la cara portom, y las ful molt estimen per sa gracia angelical.

M. GARDÓ

SOLUCIONS

A LES CRIBRIS DEL CURRO PARRAT XARADA—RAGDOLLE

Tramontana LA CAJIMIJA, Borda de la Universitat, 6, Barcelona

PI Y MARGALL Y LA POLITICA CONTEMPORANEA

LA DEMOCRACIA FEDERAL, SU ORIGEN, SUS DESTINOS MEDIO SIGLO DE DOCTRINARISMO EN ESPAÑA LA POLITICA DE PROGRAMA Y LA POLITICA REAL

ENRIQUE VERA Y GONZÁLEZ

Esta interesante obra formará un elegante tomo del tamaño 16 x 23 cm., publicándose por cuadernos de 100 páginas, avulsos y pegados a una vistosa cubierta al infimo precio de Cuatro reales uno en toda España

Se repartirá dos cuadernos mensuales, comenzándose de sobro a diez el total de la obra. En el primer cuaderno se regalará un primeroso retrato del ilustre biografiado. Con el último reparto se mandará a los señores suscritores las tapas a propósito para la encuadernación de la obra, equivalentes al precio de un cuaderno.

Dirigirse los pedidos a todas las principales librerías de España, Portugal y América, directamente a su editor **EVANISTO ULLASTRES, Borda de la Universitat, num. 6**

BARCELONA

LA HISTORIA DE SEMPRE

Capitol MCCLXXIII. — De cómo se comensan á cumplir las reformas lliberals del ministeri Sagasta